

Vergadering Gemeenteraad van 21-12-2016

Afdeling : Onderwijs, Cultuur, Sport & Welzijn

Naam opsteller voorstel : Jansen, Hans

Portefeuillehouder : P.P.H. (Paul) Sterk

Raadsvoorstel:

RAD-001353

Zaaknummer JOIN:

Z/16/031406

Agendapunt:

Onderwerp

Richtinggevende notitie resultaatfinanciering Hbh 2017 en daarna.

Voorstel

1. De "Richtinggevende notitie resultaatfinanciering Hbh 2017 en daarna" vast te stellen.

Inleiding

Hulp bij het Huishouden (Hbh) is een taak die de gemeenten uitvoeren op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Daartoe is in 2012 via bestuurlijke aanbesteding een aantal zorgaanbieders gecontracteerd die voor de inwoners van Midden-Limburg West (gemeenten Leudal, Nederweert en Weert) de hulp bij het huishouden (het schoonmaakwerk) bij de daarvoor geïndiceerde burgers uitvoeren. Dat gebeurde vanaf 2012 op basis van door een Wmo-consulent geïndiceerde uren.

In 2015 is voor de maatwerkvoorziening Hulp bij het huishouden (Hbh) resultaatfinanciering ingevoerd. De indicatiestelling is gericht op een te behalen resultaat, namelijk: een "schoon en leefbaar huis". De feitelijke vaststelling van de werkzaamheden die de aanbieder voor een cliënt verricht wordt tussen aanbieder en cliënt overeengekomen in een individueel ondersteuningsplan.

Er wordt bij aanbieders ingekocht op basis van een gemiddelde (jaar)prijs voor geïndiceerde cliënten. De jaarprijs per cliënt is bepaald op basis van een gemiddelde jaarnorm en een overeengekomen uurtarief. Deze jaarprijs werd sterk beïnvloed door de vóór 2015 door het Rijk aangekondigde korting van 40% op de budgetten voor huishoudelijke hulp.

Beoogd effect/doel

De notitie geeft inzicht in de ontwikkeling van de hulp bij het huishouden in de afgelopen periode en er wordt een visie neergelegd voor de resultaatfinanciering vanaf 2017. Het streven is om de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden aan te passen aan de eisen die de wet stelt. Doel is tevens om de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden af te stemmen op de ontwikkelingen in de samenleving. Het opvolgen van de aanbevelingen voorziet in de behoefte om voor burgers met een meer dan gemiddeld zware ondersteuningsbehoefte in een zwaardere variant van een "schoon en leefbaar huis" te voorzien. Tevens om voor burgers met een (nog) niet structurele ondersteuningsbehoefte te voorzien in een lichte variant van huishoudelijke hulp. Deze varianten worden ontwikkeld in 2017 met het oog op invoering per 1 januari 2018. In het overgangsjaar 2017 zal de huidige regeling huishoudelijke hulp toelage HHT worden voortgezet.

Aan uw Raad wordt gevraagd om de door ons voorgestelde richting te onderschrijven met het oog op invoering per 2018. In het derde kwartaal 2017 zullen wij u de uitwerking inclusief financiële gevolgen ter besluitvorming voorleggen.

Argumenten

Sinds de invoering van de resultaatfinanciering in de regio Midden-Limburg West zijn er diverse maatschappelijke ontwikkelingen aan de orde:

- 1.1 *De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft in mei 2016 bepaald dat resultaatbekostiging binnen de Wmo mogelijk is maar dat de uit te voeren activiteiten (taken en werkzaamheden) door de gemeente vastgesteld moeten worden.*

Als rechtsbescherming voor de cliënt moet het ondersteuningsplan (de nadere afspraken tussen cliënt en aanbieder) een onlosmakelijk onderdeel vormen van het toekenningsbesluit hulp bij het huishouden. Om dat te realiseren moet ook de inhoud van de beleidsregels en het werkproces worden aangepast.

- 1.2 *Er is door de CRvB aangegeven dat de door een aantal gemeenten gehanteerde normeringskaders niet onafhankelijk zijn vastgesteld waardoor deze voor de CRvB niet acceptabel zijn.*

Op grond daarvan is door KPMG, Plexus en bureau HHM onderzoek gedaan naar de normering van de tijdbesteding voor een "schoon en leefbaar huis". Dit onderzoek is in een aantal gemeenten verricht waaronder de gemeente Utrecht. Uit het onderzoek blijkt dat voor een gemiddelde basisvoorziening "schoon en leefbaar huis" 104,9 uur per jaar nodig is. Op dit moment bedraagt de gemiddelde omvang van de basisvoorziening "schoon en leefbaar huis" in Weert 108,1 uur per jaar.

- 1.3 *De evaluatie levert een overwegend positief beeld op van de eerste ervaringen met resultaatsturing.*

Er dienen weliswaar onderdelen uitgewerkt, aangevuld of aangepast te worden, maar de ingeslagen weg heeft bewezen uitvoerbaar te zijn en niet tot een negatieve beleving bij cliënten te leiden..

- 1.4 *Voor sommige burgers is het beroep dat gedaan wordt op zelfredzaamheid en inzet vanuit het eigen netwerk (nog) een stap te ver.*

Voor mensen op hoge leeftijd geldt soms dat hun persoonlijk netwerk steeds meer uitdunt en familieleden vaak al het voor hen maximaal haalbare aan mantelzorg leveren. Vergrijzing gaat soms ook gepaard met toenemende cognitieve problematiek. Dat kan leiden tot forse regieproblemen. Men is niet goed meer in staat om de eigen situatie en de staat van het huishouden te overzien.

Het maatschappelijk beroep op zelfredzaamheid kan aanleiding zijn om een vraag naar ondersteuning te vermijden, immers het beeld heerst dat je het toch niet krijgt. Het gevaar is dan dat, waar het doel is om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren, juist escalatie van problematiek ontstaat.

Gebleken is dat bij de beoordeling van een ondersteuningsvraag naar Hbh, cliënten soms met een lichte vorm van ondersteuning geholpen zijn. Soms kortdurend, wisselend van karakter en/of onregelmatig. Omdat de ondersteuningsvraag niet continu is komen deze mensen op dit moment niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. Kenmerkend bij deze categorie is dat de ondersteuning heel flexibel moet kunnen zijn en goed planbaar en schaalbaar is.

Een andere groep mensen, namelijk die met een basisvoorziening "schoon en leefbaar huis" heeft aanvullende ondersteuning nodig die niet kan worden 'afgedekt' binnen de omvang van de bestaande basisvoorziening en waarvoor daarom additioneel moet worden geïndiceerd. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om was- en strijkverzorging,

maaltijdvoorziening, maar ook regievoering over het huishouden in een ontregelde situatie (daarvoor wordt nu vaak de duurdere variant van individuele begeleiding ingezet).

In 2015 en 2016 bestond de regeling huishoudelijke hulp toelage (HHT). Deze kon (gedeeltelijk) voorzien in ondersteuning van bovengenoemde groepen, maar gaat uit van een privaat initiatief. Met ingang van 2017 ontvangt de gemeente extra middelen uit het gemeentefonds voor vernieuwing van maatschappelijke ondersteuning. Deze middelen vervangen de middelen voor de HHT regeling.

Samenvattend is de conclusie dat de resultaatsturing goed werkt en met aanpassingen ook voldoet aan de eisen van de CRvB. Voor de twee groepen burgers waarvoor het standaardpakket "schoon en leefbaar huis" niet toegankelijk of toereikend is willen wij twee extra varianten in de voorziening "hulp bij het huishouden" introduceren. Het totale huishoudelijke hulp aanbod zal dan bestaan uit de varianten "schoon en leefbaar huis" – licht, basis en intensief.

Samen met de aanbieders zal een definitie van deze varianten worden ontwikkeld, waarbij het streven is om deze in de eerste helft van 2017 vast te leggen. Op basis van deze nieuwe varianten zal vanaf 2018 de (her)indicatiestelling plaatsvinden. Naar verwachting zal wel de meerderheid van de huidige Hbh cliënten in de standaard categorie vallen.

Voor meer gedetailleerde informatie over de evaluatie en de bevindingen verwijzen wij u naar de notitie in de bijlage. In deze notitie zijn 7 adviezen geformuleerd (zie pag. 8). Na acceptatie van de voorliggende notitie vormen deze de richting voor verdere uitwerking van het beleid.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De notitie volgt jurisprudentie en maatschappelijke ontwikkelingen.

1.2 Er is een beperkt risico dat de invoering van meerdere varianten van huishoudelijke hulp de ontwikkeling van eigen kracht in het netwerk van burgers frustreert.

Dit risico is echter beheersbaar doordat de potentiële eigen kracht van het netwerk van de burger wordt meegewogen door de gemeente bij het geven van toegang tot hulp bij het huishouden.

Het voorgestelde tijdspad is als volgt:

21 december 2016	vaststellen richtinggevende notitie door de gemeenteraad.
eerste halfjaar 2017	uitwerking notitie in plan van aanpak, verordening, beleidsregels, processen, financiën.
derde kwartaal 2017	behandeling uitwerking in college van B&W.
derde kwartaal 2017	behandeling uitwerking beleid door de gemeenteraad.
1 januari 2018	invoering aanvullende varianten "schoon en leefbaar huis".

Financiële gevolgen

Het werken met meerdere varianten van hulp bij het huishouden kan leiden tot een andere verdeling van kosten. In de uitwerking van de varianten moet de verwachte ontwikkeling van de doelgroep worden meegenomen en afgezet tegen de kosten die in de begroting zijn opgenomen. In het eerste halfjaar van 2017 zal uitwerking worden gegeven aan de notitie zodat invoering vanaf 2018 mogelijk wordt. Op dat moment is het mogelijk om de financiële impact ten opzichte van de begroting te duiden.

Uitvoering/evaluatie

Uitvoering van de hulp bij het huishouden ligt bij de gecontracteerde aanbieders.

Communicatie/participatie

Tijdens de informatiebijeenkomst van de commissie BV/IW van 6 december 2016 wordt de notitie ter informatie besproken. Op 13 december 2016 wordt de notitie oordeelsvormend aan de commissie BV/IW voorgelegd.

Advies raadscommissie

-

Bijlagen

Bijlage 1: Richtinggevende notitie resultaatfinanciering Hbh 2017 en daarna

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

de secretaris,

de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001353

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 15-11-2016;

besluit:

Vast te stellen de "Richtinggevende notitie resultaatfinanciering Hbh 2017 en daarna".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21-12-2016.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans